

Handläggare
Frida Strömberg
Telefon: 08-50831808**Till**
Kulturnämnden
2024-03-26

Heltid som norm (KS 2023/1139)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Kulturnämnden överlämnar förvaltningarnas tjänsteutlåtande som svar på remissen

Sammanfattning

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om heltid som norm. För majoriteten av kulturförvaltningens befattningar utgör heltid redan norm. Förvaltningens deltidstjänster finns till största del inom den publika verksamheten (Stockholms stadsbibliotek, Museer och Konst och Liljevalchs), samt inom Kulturskolan. Kulturförvaltningen kommer för att fortsätta bedriva den publika och efterfrågestyrda verksamheten med bibehållen service, öppettider och tjänsteerbjudande behöva besluta om undantag från heltid som norm för ett antal befattningar.

Om heltid som norm införs ser kulturförvaltningen att undantag behöver beslutas för befattningarna bibliotekarie, biblioteksassistent, biblioteksvärd, musiklärare, danslärare, bildpedagog, teaterassistent, teaterpedagog, forskningsledare, producenter, redaktörer, antikvarier, projektledare, konservatorer och museiassistent.

För bibliotekarier bedöms verksamheten under en treårsperiod kunna omhänderta att deltidstjänster omvandlas till heltid. För andra befattningar som kulturförvaltningen behöver besluta om undantag är det möjligt att genomföra förflyttning till heltidstjänster under en längre period framåt. För enstaka befattningar som är verksamhetskritiska specialistfunktioner behöver undantaget vara permanent.

För Stadsarkivets befattningar utgör redan heltid norm.

Ärendet

Kulturnämnden har ombetts besvara remissen av Heltid som norm (KS 2023/1139). Ärendet utgår från uppdrag i budget för 2023 att staden ska öka takten i att göra heltid till norm. Kommunstyrelsen har i uppdrag att strategiskt driva på för att minst 90 procent av de

anställda ska ha en tillsvidareanställning på heltid. Idag är den siffran 91 procent för staden som helhet, men det skiljer sig åt mellan stadens verksamheter.

I några verksamheter är det invånarnas efterfrågan som styr kompetens och omfattning av arbetet. Enligt förslaget behöver en särskild översyn göras av dessa verksamheter för att på sikt sträva mot ökad heltid som norm. Undantag från heltidsnormen kan beviljas av förvaltningschef om särskilda skäl föreligger.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

1. Alla som idag arbetar deltid ska erbjudas heltid så snart möjlighet finns
2. Vid behov av nyrekrytering ska tjänster erbjudas dem som idag arbetar deltid
3. Alla tjänster som utannonseras ska som norm vara på heltid
4. Schemaläggning ska ses över och anpassas så att den följer såväl regelverken kring dygnsvila- som veckovila och i möjligaste mån endast består av heltidstjänster
5. Verksamheterna ska i samband med verksamhetsberättelsen för 2024 göra en uppföljning av utfallet och vid behov i verksamhetsplanen för 2025 presentera förslag på åtgärder för att öka måluppfyllelsen

I förslaget ingår att alla lediga tjänster ska som norm annonseras som heltidstjänster. En ökning av andelen tillsvidareanställda på heltid bedöms i förslaget ge ett betydande tillskott i verksamheten både vad gäller kvalitet och kontinuitet.

Stadsledningskontoret bedömer att förslaget får ekonomiska konsekvenser på kort sikt och att det, om inte annat beslutas, behöver hanteras inom befintlig ram.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av administrativa staben i samråd med förvaltningens avdelningschefer, samt Stockholms stadsarkiv.

Förvaltningarnas synpunkter och förslag

Kulturförvaltningens synpunkter

Kulturförvaltningens synpunkter grundar sig i förvaltningens förutsättningar för att leverera på nämndens uppdrag och mål.

För majoriteten av kulturförvaltningens befattningar utgör heltid redan norm (se bilaga 2 Personalsammansättning och nyckeltal kulturförvaltningen). Förvaltningens deltidstjänster finns till största

del inom den publika verksamheten som har öppet kvällar och helger (Stockholms stadsbibliotek, Museer och Konst och Liljevalchs konsthall), samt inom Kulturskolan.

Stadsledningskontoret beskriver i sitt tjänsteutlåtande att det inom några av stadens verksamheter är invånarnas efterfrågan som styr kompetens och omfattning av arbetet. Där finns det verksamheter där efterfrågan inte motsvaras så att alla som arbetar där har heltidstjänster. Kulturförvaltningen anser att Kulturskolan och vissa tjänster och uppdrag inom den publika verksamheten är en sådan efterfrågestyrd verksamhet. En konsekvens av heltid som norm är att Kulturskolan inte längre skulle kunna erbjuda smalare ämnen där elevunderlaget inte utgör en grund för en heltidsanställning.

För att kulturförvaltningen ska kunna fortsätta bedriva den publika verksamheten med bibehållen service och öppettider samt erbjuda dagens tjänsteutbud inom Kulturskolan kommer förvaltningen behöva besluta om undantag från heltid som norm för ett antal befattningar.

Om heltid som norm införs ser kulturförvaltningen att undantag behöver beslutas för följande befattningar: bibliotekarie, biblioteksassistent, biblioteksvärd, musiklärare, danslärare, bildpedagog, teaterassistent, teaterpedagog, forskningsledare, producenter, redaktörer, antikvarier, projektledare, konservatorer och museiassistent.

För bibliotekarier bedöms verksamheten under en treårsperiod kunna omhänderta att deltidstjänster omvandlas till heltid. För andra befattningar som kulturförvaltningen behöver besluta om undantag är det möjligt att genomföra förflyttning till heltidstjänster under en längre period framåt. För enstaka befattningar som är verksamhetskritiska specialistfunktioner behöver undantaget vara permanent.

Alla som idag arbetar deltid ska erbjudas heltid så snart möjlighet finns

Kulturförvaltningen bedömer majoriteten av förvaltningens deltidstjänster på längre sikt kan omvandlas till heltid. Det finns dock inte ekonomiskt utrymme i ramen för 2024 att omvandla alla deltidstjänster till heltidstjänster.

Den avdelning som har högst andel deltidsanställda är Kulturskolan, med ca 50 % deltidsanställda. Kulturskolan Stockholm har under de senaste åren arbetat med att öka sysselsättningsgrad för personalen, och försöker redan idag att erbjuda heltid eller en högre sysselsättningsgrad genom att dela personal mellan flera olika geografiska enheter.

*Kostnad för att erbjuda alla deltidsanställda medarbetare inom
förvaltningen heltidsanställning*

Avdelning	Ökad kostnad (upp till heltid)	Varav medarbetare 66+
Evenemang	825 233	0
Kommunikationsstaben	724 680	0
Kulturskolan	55 934 151	2 453 357
Kulturstrategiska	412 848	0
Liljevalchs ¹	1 225 940	281 088
Museer och konst	11 052 807	719 443
Stadsbiblioteket	17 732 875	2 411 820
Summa	87 908 534	5 865 708

Vid behov av nyrekrytering ska tjänster erbjudas dem som idag arbetar deltid

Större delen av kulturförvaltningens verksamheter arbetar redan utifrån detta.

Alla tjänster som utannonseras ska som norm vara på heltid

I stadsledningskontorets tjänsteutlåtande beskrivs möjlighet att använda t.ex. bemanningsfunktioner med tillsvidareanställd personal. Kulturförvaltningens differentierade verksamhet gör det svårt att dela personal över avdelningsgränserna. Även inom avdelningarna krävs det för vissa tjänster och arbetsuppgifter specifik kompetens som inte kan användas inom hela avdelningen.

Om kulturförvaltningen ska ställa om till heltid som norm från den 1 juli 2024 för alla befattningar skulle förvaltningen inom vissa områden behöva anställa medarbetare på vakansutrymme som inte finns, vilket medför överkapacitet. Förvaltningen bedömer att överkapacitet inte kan användas för att täcka upp behov av vikarier utifrån avdelningarnas specialiserade verksamheter.

Eftersom de ekonomiska konsekvenserna ska hanteras inom befintlig budgetram skulle den ökade kostnaden för personal behöva hanteras genom att dra ned på andra kostnader. Effekten av en sådan neddragning skulle dock inte bli så stor, eftersom förvaltningens största utgiftsposter är lokaler och personal. Konsekvensen skulle bli att verksamheten skulle behöva vänta med att nyrekrytera för ett visst behov till dess att vakansutrymme för heltidstjänst finns. Kulturförvaltningen bedömer att verksamheterna i så fall behöver minska på öppettider, service och tjänster som förvaltningen erbjuder.

¹ Siffran avser primärt Liljevalchs museiassistenter. Reglerna kring dygnsvila i kombination med Liljevalchs öppettider medför att man inte skulle kunna fylla bemanningsbehovet med enbart heltider. Liljevalchs skulle därför behöva anställa många fler och kostnaden skulle bli mycket högre.

En annan aspekt är att det är av stor vikt för kulturförvaltningen att ha ett utbyte med och främja det fria kulturlivet. Det är vanligt att medarbetare kombinerar en deltidsanställning inom förvaltningen med arbete inom det fria kulturlivet. Exempel på detta är att många medarbetare inom Kulturskolan vill arbeta deltid för att kunna kombinera det med arbete som frilansmusiker, skådespelare eller konstnär. Utbytet med det professionella kulturlivet är positivt och gynnar deltagarna i Kulturskolans pedagogiska verksamhet.

Att vid nyrekrytering inte kunna erbjuda personer inom det fria kulturlivet deltidsanställning kan medföra att utbytet mellan kulturförvaltningen och det fria kulturlivet minskar. Det skulle innebära en negativ påverkan för personer sysselsatta inom det fria kulturlivet och på det fria kulturlivet i Stockholm i stort. Dessutom skulle exempelvis Kulturskolan få svårt att rekrytera medarbetare med rätt kompetens och erfarenheter.

Inom Stockholms stad finns det möjlighet att använda Studentmedarbetaravtalet som är tecknat av SKR. Kulturförvaltningen har ett antal medarbetare på deltidsanställning via studentmedarbetaravtalet och vill ha kvar möjligheten att erbjuda studenter en väg in till arbetslivet inom kulturförvaltningen via Studentmedarbetaravtalet.

Inom kulturförvaltningen finns även anställningar som är kopplade till projekt finansierade via externa medel, där medel för heltidstjänster inte alltid finns. Kulturförvaltningen vill ha kvar möjligheten att kunna erbjuda deltid vid projektanställning.

Heltid som norm påverkar också förvaltningens förmåga att upprätthålla olika typer av specialistfunktioner. I forsknings- eller utställningsprojekt är det nödvändigt att kunna anställa personer på deltid under begränsade perioder.

Kulturförvaltningen har vidare ett antal medarbetare som har svårt att klara av en heltidstjänst av olika skäl (t.ex. vid partiell sjukersättning eller eget beslut inför pension). Förvaltningen anser att förslaget innebär en risk att dessa personer stängs ute från arbetsmarknaden. I tjänsteutlåtandet beskrivs att de som inte kan arbeta heltid måste få den tjänstgöringsgrad som erfordras. Förvaltningen ställer sig frågande till hur dessa personer ska känna sig inkluderade och hur det ska förtydligas vid t.ex. rekrytering.

Schemaläggning ska ses över och anpassas så att den följer såväl regelverken kring dygnsvila- som veckovila och i möjligaste mån endast består av heltidstjänster

Kulturförvaltningen har sedan hösten 2023 arbetat med att ställa om scheman för att säkerställa den lagstadgade dygns- och veckovilan med nuvarande öppettider. Det är mycket utmanande att med nuvarande verksamhetserbjudande få ihop nuvarande öppettider. Förvaltningens verksamheter kommer vara beroende av deltidsanställningar för att säkerställa kvälls- och helgöppet i den publika verksamheten, om det inte tillförs ytterligare medel för att stärka personalstyrkan.

Verksamheterna ska i samband med verksamhetsberättelsen för 2024 göra en uppföljning av utfallet och vid behov i verksamhetsplanen för 2025 presentera förslag på åtgärder för att öka måluppfyllelsen

Om samtliga befattningar ska omfattas av heltid som norm kommer det krävas omprioriteringar inom ram. Kulturförvaltningen delar stadsledningskontorets bedömning att införandet av heltid som norm får ekonomiska konsekvenser. Dessa kan endast hanteras inom ram genom skarp omprioritering.

Stockholms stadsarkivs synpunkter

För Stadsarkivets befattningar utgör redan heltid norm. Av totalt 72 anställningar på Stadsarkivet arbetar fem stycken deltid. Anledningen till de flesta deltidsanställningar är att medarbetaren av olika skäl har svårigheter att klara av heltidstjänst (t.ex. vid partiell sjukersättning) eller eget beslut inför pension. En medarbetare är anställd på deltid för arbete inom ett externt finansierat projekt där medel för en heltidstjänst saknas.

Maria Jansén
Förvaltningschef
Kulturförvaltningen

Lennart Ploom
Avdelningschef
Kulturförvaltningen

Bilagor

1. Remiss av Heltid som norm (KS 2023/1139). Remisstid 2024-04-09
2. Personalsammansättning och nyckeltal för kulturförvaltningen och Stadsarkivet

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Jansén, Förvaltningschef	2024-03-15
Lennart Ploom, Förvaltningschef	2024-03-15